

τωνι, συναΐδιον τὴν ὕλην τῷ θεῷ τίθεσθαι νομίζων. αἰδῖον μὲν γὰρ αὐτὴν λέγει, συναΐδιον δὲ τῷ θεῷ οὐκ ἂν ποτε οὐδαμοῦ λέγοντα εὐροις. εἰ δ' ἐπαγάγοι, ὡς εἰ αἰδῖος μὲν ἢ ὕλη, αἰδῖος δὲ ὁ θεός, συναΐδιος ἄρα ἢ ὕλη τῷ θεῷ, παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν πλανᾶται. οὐ γὰρ συνωνύμως, ἀλλ' ὡς τὰ ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἐν τὸ αἰδῖον θεοῦ τε καὶ τῆς ὕλης κατηγορεῖται. 5 πολλοὶ γὰρ δὴ ἀθανασίας, πολλοὶ ἀμεταβλησίας, πολλοὶ αἰδιότητος καὶ πολλῶν ἄλλων τῶν κοινῶς ἐπὶ θεοῦ καὶ τῶν ὄντων λεγομένων βαθμοὶ παρὰ Πλάτωνι. οὗς ὁ βουλόμενος εἴσεται τοῖς ἐκείνου καὶ τῶν περὶ αὐτὸν συγγράμμασιν ἐντυχῶν. πολὺ γὰρ καὶ τὸ πᾶν διαφέρει τὸ πᾶσαν ἅμα τὴν τοῦ ὄντος ἀπειρίαν περιειληφὸς αἰδῖον, οἷον τὸν θεὸν εὐσεβῶς Πλάτων γεραί- 10 ρει, τοῦ ἐν τῷ γίνεσθαι αἰεὶ τὸ εἶναι ἔχοντος αἰδίου καὶ τὴν ἀπειρον τοῦ εἶναι δύναμιν αἰεὶ δεχομένου, οἷον δοξάζει τὸν κόσμον καὶ τὰ φυσικὰ ταῦτα

B 38^v κατὰ γε τὰς αὐτῶν ὁλότητας καὶ ἀκολούθως τὴν ὕλην αὐτῶν. ὁ τὸν κατήγορον, γραμματιστὴν γε ὄντα καὶ τοῖς παισὶν ἐκάστοτε περὶ ποιήσιν τε καὶ γραμματικὴν ἀσχολουμένοις Βοηθίου τὰ παραμυθητικὰ ἐξηγούμενον οὕτω 15 τὴν ἐνστασιν ταύτην ὑπὲρ Πλάτωνος λύοντος, θαυμαστὸν ἀγνοῆσαι. καὶ ἄλλως δὲ τὸ τοῦ θεοῦ αἰδῖον αἰτιον αἰτιατοῦ τοῦ τῆς ὕλης καὶ κόσμου αἰδίου ὑπάρχον πῶς οὐχὶ μεγίστοις ὅροις διίσταται; ἐπεὶ καὶ Ἀριστοτέλης, εἴ τις αὐτῷ τὰ ὅμοια ἐγκαλοῖη αἰδῖον καὶ αὐτῷ τὴν ὕλην, αἰδῖον καὶ τὸν κόσμον τιθεμένῳ — τὸν γὰρ θεὸν τίς ἂν ἀρνήσαιτο μὴ καὶ αἰδῖον ὁμολογεῖν —, 20 ῥᾶστα ἂν τοὺς ἐπιτιμῶντας ἀπορραπίσειε τὸ ὁμώνυμον προβαλλόμενος. καὶ πλεῖστον, μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον διαφέρειν τὸ αἰτιατικὸν αἰδῖον τοῦ αἰτιατοῦ

U 60 αἰδίου ἐρεῖ. ἔστι γὰρ ἡ μέγιστη τῶν ἀντικειμένων διαφορὰ καὶ διάστασις

V 50 ἢ κατὰ τὸ αἰτιον καὶ αἰτιατὸν καὶ ὅση ἢ τῶν κατ' ἀντίφασιν ἀντικειμένων, ἢν πασῶν ἀντιθέσεων μέγιστην οὖσαν ἴσμεν. τὸ γὰρ τινὸς αἰτιατὸν οὐχὶ 25 δῆπου καὶ αἰτιον τοῦ αὐτοῦ. δηλοῦσι δὲ καὶ τὰ παχυμερῆ ταῦτα παραδείγματα κοινῶς ὑπὸ πάντων λεγόμενα. τό τε αἰδῖον δηλαδὴ τοῦ ποδὸς ἴχνος, εἰ ἐξ αἰδίου ὁ ποῦς ἦν, καὶ ἡ τῆς ῥάβδου αἰδῖος σκιά, εἰ ἡ ῥάβδος αἰδῖος οὔσα ὑπὸ αἰδίου κατελάμπετο τοῦ ἡλίου. τίς γὰρ νοῦν ἔχων ἢ τὸ ἴχνος τῷ ποδὶ συναΐδιον ἢ τὴν σκιάν τῷ ἡλίῳ ἐτίθειτ' ἂν; 30

Ἄλλὰ ταῦτα μὲν πλατύτερον διὰ τε τὸ τοῦ ζητήματος ἀναγκαῖον καὶ ἅμα οὐ μᾶλλον ὑπὲρ Πλάτωνος ἢ καὶ Ἀριστοτέλους αὐτοῦ εἰρημένα — τὰ αὐτὰ γὰρ ἂν τις ἀγνωμονῶν ἐγκαλοῖη κάκεινῳ, ἐξ ὧν ἀποδειξομεν λέγοντα — ἐνταῦθα στήτω.

Κεφ. ζ' "Ὅτι οὐκ ἀληθὲς τὸν Ἀριστοτέλη δόξαι τὸν κόσμον ἐκ τοῦ μὴ 35 ὄντος παρῆχθαι κατὰ μόνην τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν, ὡς ὁ κατήγορος οἶεται.

7,1 Περὶ δ' Ἀριστοτέλους ἴδωμεν, πῶς ἐκ τοῦ μὴ ὄντος θελήσει θεοῦ παράγει τὸν κόσμον, ὡς ὁ συκοφάντης ὄνειροπολεῖ εἰκοτολογίαις, μᾶλλον δὲ εἰκαιολογίαις τισὶν ἑαυτοῦ κατὰ πολλὴν ἐξουσίαν φαντάσματα ἀναπλάττων ἀσύστατα. θελήσεως μὲν γὰρ θεοῦ οὐδὲ μνησθέντα αὐτὸν ὅλως εὐρήσεις 40 οὐδαμοῦ τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων, θέλησιν, βούλησιν, ἀγαθότητα, πρόνοιαν